

संस्कृतवार्ता:

28/09/2025

सायम् - 06:20

### मुख्यवार्ता:

- प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी आगामिनः उत्सवानालक्ष्य जनेभ्यः स्वदेशी उत्पादानां प्रयोगस्य आग्रहं कृतवान् ।
- मन की बात कार्यक्रमे प्रधानमंत्री नरेन्द्र मोदी देशवासिभ्यः आग्रहं कृतवान् यत् अक्टोबर् मासस्य द्वितीये दिने खादी वस्तूनां क्रयणम् अवश्यं कुर्वन्तु।
- तमिलनाडु राज्यस्य करुर नगरे राजनैतिक जनसभायां सञ्जातायां जनसम्मर्दन घटनायां ये जनाः मृताः तेषां संख्या चत्वारिंशत् यावत् वर्धिता अस्ति । घटनायाः निरीक्षणाय उच्च न्यायालयस्य पूर्व न्यायाधीशः अरुणा जगदीशन इत्यस्याः आध्यक्षे एक सदस्यीय निरीक्षणायोगः संघटितः।
- डॉ. जयशंकरः अवदत् यत् अधुना विश्वस्य शुल्के अस्थिरता, अनिश्चितविपण्यप्रवेशः च दृश्यते। तथापि भारतम् स्व रूचिं प्राथमिकताम् प्रदास्यति।
- एशियाचषकीय -क्रीडास्पर्धायां भारतं कठोर- प्रतिद्वन्द्विनम् पाकिस्तानं सम्मुखीकरिष्यति।

### प्रधानमन्त्री - मन की बात

प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी वोकल फॉर लोकल इति मंत्रस्य स्मरणं कुर्वन् आगामि उत्सवानालक्ष्य जनेभ्यः स्वदेशी उत्पादानां प्रयोगस्य आग्रहं कृतवान् । अद्य आकाशवाण्याः मन की बात इति कार्यक्रमस्य षड्विंशत्यधिकैकशततमे प्रभागे सः अवदत् यत् आगामिषु दिनेषु बहवः उत्सवाः सन्ति। अथ च जीएसटी इति वस्तु सेवाकर -बचत-महोत्सवः अपि प्रचलति। श्री मोदी प्रोक्तवान् यत् स्वदेशीय-उत्पादानाम् क्रयणेन न केवलं परिवारेषु सुखं आनयिष्यति, अपितु शिल्पीनां परिश्रमस्य अपि सम्मानं भविष्यति।

आगामिनः अक्टोबर् मासस्य द्वितीये दिने गान्धी जयन्ती विषये प्रधानमन्त्री उक्तवान् यत् महात्मा गान्धी सर्वदा स्वदेशी खादी वस्तूनां स्वीकरणस्य विषये बोधयति स्म। सः अवदत् यत् विगत एकादशवर्षेषु देशे खादी वस्तूनां प्रति आकर्षणं बहु वर्धितम्। श्री मोदी देशवासिभ्यः आग्रहं कृतवान् यत् अक्टोबर् मासस्य द्वितीये दिने खादी वस्तूनां क्रयणम् अवश्यं कुर्वन्तु।

श्री मोदी नौसेनायाः द्वयोः वीर-अधिकारिण्योः उपलब्धेः चर्चा कृतवान् ये नाविका-सागर-परिक्रमा -काले अष्ट-मासान् यावत् समुद्रे स्थितवत्यौ । सः अवदत् यत् लेफ्टिनेंट कमांडर दिलना, रुपा च अस्य परिभ्रमणस्य वर्णनं स्मारितवत्यौ। ते अधिकारिण्यौ तस्य क्षणस्य वर्णनं कृतवत्यौ यदा ते विश्वस्य अत्यन्तं दूरस्थं क्षेत्रं प्वाइण्ट् नेमो इत्यत्र भारतीयध्वजारोहणं कृतवत्यौ। लेफ्टिनेंट सेनापतिः डिल्ला, रुपा च विश्वस्य प्रथमे महिले स्तः ये नौकामाध्यमेन अस्मिन् स्थाने अगच्छताम्।

अस्मिन् क्रमे एते आस्ट्रेलिया, न्यूजीलैण्ड्, पोर्ट् स्टैन्ले, दक्षिण अफ्रीका, चापि गतवत्यौ । श्री मोदी उक्तवान् यत् एतयोः अधिकारिण्योः असाधारणं शौर्यं तस्मै रोमाञ्चितवान्। अनन्तरं प्रधानमन्त्री प्रोक्तवान् यत् छठ पूजा इदानीं वैश्विकः उत्सवरूपेण परिलक्ष्यते। सः अवदत् यत् प्रशासनं छठ महापर्व यूनेस्को इत्यस्य अमूर्त-सांस्कृतिकैतिह्य सूच्यां समावेशयितुं प्रयतते।

प्रधानमन्त्री प्रोक्तवान् यत् अद्य स्वतन्त्रता सेनानी भगतसिंहस्य, गायिकायाः लता मङ्गेशकरस्य च जयन्त्या मन की बात इति कार्यक्रमस्य प्रभागोऽयं विशेषः सञ्जातः। सः अवदत् यत् अमर शहीद भगत सिंहः भारतीय-जनानां यूनां च कृते प्रेरणादायकः अस्ति। लता मङ्गेशकरस्य विषये प्रधानमन्त्रिणा उक्तं यत् तस्याः गीतेषु मानवीयसंवेदनाः विद्यते। तस्याः देशभक्तगीतैः जनाः प्रेरिताः सञ्जाताः।

श्री मोदी अवदत् यत् हस्तशिल्पक्षेत्रे अपि महत्त्वपूर्णपरिवर्तनानि भवन्ति। श्री मोदी झारखण्डस्य आशीष सत्य व्रत साहू इत्यस्य उल्लेखं कृतवान्, यः आदिवासिभिः विनिर्मितां वेशभूषां जोहार ग्राम समवाय द्वारा वैश्विकमञ्चे उपस्थापितवान्। प्रधानमन्त्री प्रोक्तवान् यत् देशे आगामिषु दिवसेषु विजयादशमी उत्सवः भविष्यति। सः अवदत् यत् इदम् विजयदशमी पर्व अन्यकारणात् अपि विशेषम् अस्ति, यतः अस्मिन् दिने राष्ट्रीय स्वयं सेवक संघस्य शतवर्षाणि पूर्णानि भवन्ति।

महर्षि वाल्मीकी जयन्ती अक्टूबर मासस्य सप्त दिवसे आचरिष्यते। प्रधानमन्त्री नरेंद्र मोदी रामायणं महाकाव्यं विरच्य भगवतः रामस्य अवतरितायाः कथायाः माध्यमैः मानवीय-जनानां परिचयं कारयितुं महर्षेः वाल्मीकेः प्रशंसाम् अकरोत्। मन की बात इत्यस्मिन् कार्यक्रमे प्रधान मन्त्री मोदी भूपेन्द्र हजारिका द्वारा सिन्धुला, तमिल भाषयोः विरचितं एकं श्रव्यं गीतं जनेभ्यः

प्रसारितवान् । श्री मोदी असमराज्यस्य गायकस्य जुबिन-गर्गस्य असामयिकं निधनमाधृत्य शोकं प्रकटितवान्। जुबिन गर्गः एकः गायकः आसीत् यः देशे सर्वत्र प्रसिद्धिं अवाप्तवान्।

### तमिलनाडु

तमिलनाडु राज्यस्य करुर नगरे राजनैतिक जनसभायां सञ्जातायां जनसम्मर्दन घटनायां ये जनाः मृताः तेषां संख्या चत्वारिंशत् यावत् वर्धिता अस्ति । चिकित्सा शिक्षा निदेशकानुसारं एकाशीतिः जनानां अद्य चिकित्साः प्रचलति।, द्वौ व्रणितौ जनौ गभीर-स्थितौ स्तः, प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी मृतकानां परिजनानां कृते प्रधानमन्त्री राष्ट्रियराहतकोषात् द्वि लक्षरूप्यकाणां अनुग्रहः राशिं प्रदातुं घोषितवान् । व्रणितानां कृते च पञ्चाशत् सहस्ररूप्यकाणां अनुग्रह राशिः अपि प्रदास्यते।

अस्मिन्नेव क्रमे तमिलगा वेत्री कझगम (टीवीके) इत्यस्य संस्थापकः अभिनेता राजनेता च विजयः शोक संतप्तानां परिवाराणां कृते विंशतिः लक्ष रूप्यकाणां सहाय्य राशिं प्रदातुं घोषणां विहितवान्।

तमिलनाडु राज्यस्य आरक्षि निदेशकः जी. वेंकटरमन् प्रोक्तवान् यत् टीवीके पार्टी इति दलस्य महासचिवः एन. आनंद समेत्य अन्येषु चतुर्षु जनसम्मर्दनमाधृत्य प्रकरणमिदं पञ्जीकारितम्।

अस्याः घटनायाः निरीक्षणाय उच्च न्यायालयस्य पूर्व न्यायाधीशः अरुणा जगदीशन इत्यस्याः आध्यक्षे एक सदस्यीय निरीक्षणायोगः संघटितः। अस्मिन्नेव क्रमे टीवीके पार्टीति दलेन मद्रास उच्च न्यायालयस्य मदुरै पीठम् अस्य प्रकरणस्य स्वतः संज्ञानं प्राप्तुं आग्रहं विहितम्।

यद्यपि न्यायमूर्ति धंडापानीवर्येण तत् दलं न्यायालये एकं औपचारिकं याचिकां दातुं निर्देशः प्रदत्तोस्ति। न्यायमूर्ति धंडापानी, न्यायमूर्ति जोतिरमन उभयोः न्यायिक पीठ द्वारा श्वः मध्यान्हे द्विवादनानंतरम् याचिकायाम् वादश्रवणम् भवितुम् शक्नोति।

### जयशंकर :

विदेशमन्त्री डॉ. एस.जयशंकर इत्यनेन उक्तं यत् भारतेन स्वातन्त्र्यात् आरभ्य आतङ्कवादस्य साम्मुख्यम् कृतम् ।

एकः निकटवर्ती देशः यः वैश्विक-आतङ्कवादस्य केन्द्रः अस्ति, परन्तु भारतं स्वातन्त्र्यात् आरभ्य आतङ्कवादस्य आव्हानस्य साम्मुख्यम् कृतवत्। संयुक्तराष्ट्रसङ्घस्य महासभायाः अशीतितमस्य अधिवेशनस्य सामान्यविमर्शे सम्बोधने डॉ. जयशङ्करः रेखांकितवान् यत् दशकैः वर्षैः एकस्मिन् देशे प्रमुखानाम् अन्ताराष्ट्री आतङ्कवादीनां आक्रमणानां अन्वेषणं तेनैव देशेन भवितुमर्हति। सः अपि अवदत् यत् संयुक्तराष्ट्रसङ्घस्य आतङ्कवादीसूची तस्य नागरिकैरेव पूर्णा अस्ति। डॉ. जयशंकरः अवदत् यत् अधुना विश्वस्य शुल्के अस्थिरता, अनिश्चितविपण्यप्रवेशः च दृश्यते।

### गनर्स दिवसः

भारतीयसेना अद्य स्वस्य एकोनद्विशततमं अस्त्रधारी दिवसम् अर्थात् गनर्स दिवसम् आचरति। सेप्टेम्बरमासस्य अष्टाविंशति तमः दिनांकः रेजिमेंट ऑफ आर्टिलरी इत्यस्य इतिहासे विशेषं महत्त्वं धारयति। आकाशवाण्या सह-सञ्चारमाध्यमेन सह वार्तालापं कुर्वन् लेफ्टिनेंट जनरल अदोषकुमारः अवदत् यत् आत्मनिर्भरभारतस्य मन्त्रेण सह रेजिमेण्ट् आधुनिकीकरणस्य मार्गे अस्ति।

### एशियाकपक्रीडे:

एशियाचषकीय -क्रीडास्पर्धायां भारतं कठोर- प्रतिद्वन्द्विनम् पाकिस्तानं च सम्मुखीकरिष्यति। अद्य दुबईनगरे अन्तिमनिर्णयचक्रः भविष्यति। भारतीय समयानुसारेण रात्रौ अष्ट वादने स्पर्धा आरप्स्यते। एशियाचषकस्य सप्तदशसु संस्करणेषु एकचत्वारिंशत्-वर्षीय-इतिहासे च प्रथमं वारं भारत-पाकिस्तानयोः निर्णायकचक्रे क्रीडा भविष्यति। विंशतिः-प्रतिविंशतिः स्पर्धायां भारतेन एकादश विजयाः अर्जिताः, पाकिस्तानेन केवलं त्रयः विजयाः अर्जिताः।

॥ इति वार्ताः ॥